

Sygn. akt III AUa 128/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 kwietnia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Czaja
Sędziowie:	SA Małgorzata Rokicka - Radoniewicz (spr.) SA Małgorzata Pasek
Protokolant: protokolant sądowy Joanna Malena	

po rozpoznaniu w dniu 9 kwietnia 2015 r. w Lublinie

sprawy H. Ł.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 15 grudnia 2014 r. sygn. akt VII U 2127/14

I. **oddala apelację;**

II. **zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. na rzecz H. Ł. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.**

III AUa 128/15

UZASADNIENIE

Organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z dnia 14 sierpnia 2014 roku odmówił H. Ł. prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U z 1983 r., Nr 8, poz. 43 ze zm.), z uwagi na to, że na dzień 1 stycznia 1999 roku wnioskodawca nie udowodnił co najmniej 15 - letniego okresu pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Od tej decyzji odwołanie do Sądu Okręgowego w Lublinie wniósł H. Ł., nie zgadzając się z decyzją i domagając się wnosząc jej uchylecia lub zmiany. W uzasadnieniu odwołujący wskazał, odnosząc się do argumentacji uzasadnienia zaskarżonej decyzji, że zakład pracy wystawiając świadectwo pracy popełnił błąd przez niego niezawiniony a korekta jego treści nie jest możliwa z powodu likwidacji zakładu pracy w 2007 roku.

Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 15 grudnia 2014 roku zmienił zaskarżoną decyzję i ustala H. Ł. prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szkodliwych od dnia 28 lipca 2014 roku. Sąd Okręgowy ustalił, że H. Ł., urodzony (...), w dniu 28 lipca 2014 roku złożył wniosek o emeryturę. W jego treści zawarł oświadczenie o tym, że jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego i wnosi o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. Na podstawie dołączonych do wniosku o emeryturę dokumentów organ rentowy uznał za udowodniony na dzień 1 stycznia 1999 roku łączny okres podlegania ubezpieczeniom w wymiarze 25 lat, 2 miesięcy i 15 dni, w tym 21 lat, 2 miesięcy i 15 dni okresów składkowych i 4 lat okresów nieskładkowych, przy czym żadnego z okresów zatrudnienia wnioskodawcy organ rentowy nie uwzględnił jako okresu pracy w szczególnych warunkach.

Do akt organu rentowego zostało złożone świadectwo pracy wystawione przez syndyka masy upadłości Przedsiębiorstwa (...) P.P. we W. w dniu 31 maja 2007 roku. W pkt 8 świadectwa wykazano, że ubezpieczony wykonywał pracę w szczególnych warunkach od dnia 21 maja 1979 roku do dnia 31 lipca 1992 roku jako p.o. głównego mechanika, kierownik zmiany, z-ca kierownika działu produkcji – wykaz A dział XIV poz. 22, pkt 23 oraz od dnia 1 sierpnia 1992 roku do dnia 31 sierpnia 1999 roku jako zastępca szefa produkcji – wykaz A, dział XIV, poz. 22, pkt 25 – Dz. U.M.S., Nr (...).

Zakład nie uznał jako zatrudnienia w warunkach szczególnych wynikający z powołanego świadectwa pracy okresów zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) od dnia 21 maja 1979 roku do dnia 31 lipca 1992 roku oraz od dnia 1 sierpnia 1992 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku, ponieważ w pkt 8 wskazanego powyżej świadectwa pracy nie określono rodzaju prac ściśle według wykazu, działu i pozycji rozporządzenia z 7 lutego 1983 roku, nie powołując również tego rozporządzenia.

Z dniem 21 maja 1979 roku ubezpieczony został zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) we W. (następnie Przedsiębiorstwo (...) z siedzibą we W.) w D. Głównego Mechanika na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony i powierzono mu obowiązki p.o. głównego mechanika. Było to przedsiębiorstwo powołane przez Ministerstwo Sprawiedliwości do zatrudniania skazanych w celu ich resocjalizacji przez pracę. Znajdowało się na terenie zamkniętym wewnątrz Zakładu Karnego we W.. Na jego infrastrukturę składało się z wielu budynków, w których produkowano okucia budowlane. W przedsiębiorstwie pracownicy cywilni nadzorowali pracę skazanych, którzy byli doprowadzani na miejsce pracy przez funkcjonariuszy więziennych. Przedsiębiorstwo organizacyjnie dzieliło się na wielu działów, w tym dział głównego mechanika i produkcji. Dział głównego mechanika zajmował się remontami maszyn, urządzeń i oprzyrządowania. Remontowano na nim szlifierki, polerki, prasy i wiele innych. Dział ten składał się komórek organizacyjnych takich jak narzędziownia, dział remontów i elektryczny. Te trzy komórki organizacyjne działu głównego mechanika mieściły się w oddzielnym budynku na terenie Zakładu Karnego w bezpośrednim sąsiedztwie wydziałów produkcyjnych i pawilonu mieszkalnego skazanych. Wewnątrz tego budynku były stanowiska maszyn, których używano do remontu urządzeń, tj. tokarki i frezarki. Skazani byli zatrudniani we wszystkich komórkach organizacyjnych działu głównego mechanika w liczbie kilkunastu osób w systemie rotacyjnym. Zajmowali się demontowaniem maszyn i ich montażem po remoncie pod nadzorem pracowników cywilnych. Do obowiązków ubezpieczonego jako p.o. głównego mechanika należało planowanie remontów maszyn i urządzeń, wykrywanie przyczyn awarii i nadzór nad pracą skazanych usuwających te awarie. W sytuacji awarii na stanowisku produkcyjnym skazani udawali się na miejsce i pod nadzorem pracownika cywilnego remontowali uszkodzone urządzenie, wymontowywali uszkodzone części i przynosili na warsztat i na nim je naprawiali. Jeśli naprawa urządzenia była możliwa na produkcji to dokonywano jej na miejscu. Inne naprawy były wykonywane w warsztacie. Do zadań działu głównego mechanika należał również remont instalacji elektrycznych we wszystkich obiektach przedsiębiorstwa a także innych instalacji, np. wodnych czy kanalizacyjnych. Prace remontowe wykonywali również

skazani pod nadzorem pracowników cywilnych. Cywilni mechanicy na dziale głównego mechanika nie pracowali. W każdej z trzech komórek organizacyjnych działu głównego mechanika byli zatrudnieni mistrzowie, a skarżący był ich bezpośrednim przełożonym i kontrolował ich prace. Razem z nimi nadzorował pracę skazanych, chodząc na miejsce awarii obserwował pracę więźniów i udzielał im wskazówek. Ubezpieczony dysponował w warsztacie pomieszczeniem, służącym również wszystkim mistrzom, z których każdy miał w nim swoje biurko. Obowiązki te wykonywał do dnia 31 maja 1981 roku. Następnie z dniem 1 czerwca 1981 roku ubezpieczonemu zostały powierzone obowiązki na stanowisku kierownika zmiany na dziale produkcji. Dział produkcji składał się z 5 wydziałów, tj. szlifierni, tłoczni, odlewni, malarni i pakowalni. Ubezpieczony pracował na wszystkich tych wydziałach koordynując ich prace, na których pracowali na stanowiskach robotniczych skazani. Praca więźniów bezpośrednio była nadzorowana przez mistrza do spraw produkcji. Natomiast do obowiązków ubezpieczonego jako kierownika zmiany należało przyglądanie się temu co konkretnie robili skazani, jakie wyroby i w jakich ilościach, celem zaplanowania współpracy z pozostałymi wydziałami. Dokonywał analizy stanu detali w rozdzielni robót na poszczególnych wydziałach chodząc po wszystkich pięciu wydziałach. Analizował wykonanie zadań poprzedniej zmiany i na tej podstawie planował pracę skazanych na dzień następny. Wydawał polecenia dyspozytorom robót dotyczące transportu detali między wydziałami oraz dowozu materiałów z magazynu na produkcję. Zatwierdzał dokumenty rozchodu materiałowego, na podstawie których dyspozytorzy dostarczali materiały z magazynów. Robił to na mistrzówce któregoś z wydziałów, najczęściej na szlifierni. Obchodząc poszczególne wydziały działu produkcji na bieżąco monitorował spływ materiałów z poszczególnych stanowisk skazanych. Będąc bezpośrednio przy stanowiskach skazanych dokonywał oceny stanu maszyn i urządzeń oraz analizował ewentualne zagrożenia bezpieczeństwa. Na zakończenie zmiany ubezpieczony uczestniczył razem z mistrzem przy odbiorze detali od poszczególnych skazanych w celu ich przeliczenia z uwagi na dużą ich ilość. Na tym stanowisku ubezpieczony pracował od godziny 7.00 do godziny 15.00, z tym jednakże zastrzeżeniem, że jego czas pracy był nie normowany. Na zmianie w różnych okresach pracowało na każdym wydziale po kilkudziesięciu skazanych. Na wydziale szlifierni pracowało najwięcej skazanych, około 50. Na tym wydziale skazani szlifowali i polerowali rękojeści klamek na szlifierkach i polerkach. Na wydziale odlewni w piecach z surowych form aluminiowych skazani wytapiali rękojeści klamek. Na wydziale malarni malowano rękojeści i tarczki klamek farbami proszkowymi, natomiast na wydziale pakowalni dokonywano montażu końcowego i pakowano. W sumie na dziale produkcji na jednej zmianie pracowało około 200 skazanych. Jako kierownik zmiany ubezpieczony prowadził również klasyfikację wydajności skazanych, co wymagało monitorowania postępu pracy każdego skazanego indywidualnie. W zakładzie były też bardziej skomplikowane maszyny, które musiały być obsługiwane przez skazanych. Ubezpieczony udzielał instruktarzu jak ich używać, a ze względu na rotację pracowników robił to często. Obowiązki te wykonywał do dnia 31 stycznia 1985 roku. Z dniem 1 lutego 1985 roku ubezpieczony został przeniesiony na stanowisko zastępcy kierownika działu produkcji. Obowiązki skarżącego na tym stanowisku były tożsame obowiązkom wykonywanym na stanowisku kierownika zmiany. Wykonywał je ubezpieczony do dnia 31 października 1989 roku. Następnie z dniem 1 listopada 1989 roku skarżący został przeniesiony na stanowisko kierownika działu produkcji a następnie z dniem 1 sierpnia 1992 roku na stanowisko zastępcy szefa produkcji. Obowiązki na tym stanowisku wykonywał do dnia 31 sierpnia 1999 roku, z którym to dniem został przeniesiony na stanowisko specjalisty ds. rozliczeń produkcji. Obowiązki skarżącego na tych stanowiskach kierownika działu produkcji i zastępcy szefa produkcji były tożsame obowiązkom wykonywanym na stanowisku kierownika zmiany. Był on bezpośrednim podległym szefowi produkcji i bezpośrednim przełożonym mistrzów produkcji mistrzów wydziałowych.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dowody z dokumentów znajdujących się w aktach osobowych, zeznań wnioskodawcy oraz świadków – osób zatrudnionych w tym zakładzie w tym samym okresie.

Sąd Okręgowy zważył, że okolicznością sporną w niniejszej sprawie, biorąc pod uwagę treść zaskarżonej decyzji oraz treść odwołania była możliwość zakwalifikowania okresu zatrudnienia ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie (...) we W. od dnia 21 maja 1979 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku, w wymiarze 19 lat, 7 miesięcy i 11 dni, jako pracy w szczególnych warunkach.

W oparciu o przedstawione dowody, które Sąd Okręgowy uznał za wiarygodne, Sąd orzekł, że w sprawie mają zastosowanie przepisy art.184 ust.1 i ust.2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu

Ubezpieczeń Społecznych zgodnie z którymi ubezpieczonemu mężczyźnie urodzonemu po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura, po osiągnięciu wieku 60 lat, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnął okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury, to jest 15 lat oraz ma okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat. Emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, póź. 43 ze zm.) okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Według przepisu § 3 cytowanego rozporządzenia okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Natomiast przepis § 4 ust. 1 rozporządzenia stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Bezspornym jest, że ubezpieczony w dniu wydania zaskarżonej decyzji ukończył wymagane 60 lat, posiada 25 – letni okres ogólnego stażu pracy oraz że jako członek otwartego funduszu emerytalnego złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Dokonując oceny, czy wykonywaną przez ubezpieczonego pracę w okresie objętym sporem można zakwalifikować jako pracę w szczególnych warunkach, Sąd Okręgowy na uwadze fakt, że w postępowaniu sądowym nie znajdują zastosowania ograniczenia w zakresie dopuszczalnych źródeł dowodowych, ustanowione na potrzeby postępowania przed ZUS, co oznacza, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., sygn. III UZP 6/84; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r., sygn. III UZP 48/84; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 r., sygn. H UKN 186/97; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 29 stycznia 2013 r., sygn. III AUa 808/12).

Przeprowadzone postępowanie dowodowe, w którym Sąd oparł się na dokumentach znajdujących się w aktach ZUS i osobowych wnioskodawcy, jego zeznaniach złożonych w trybie art. 299 k.p.c. oraz zeznaniach świadków, pozwoliło ustalić w sposób pewny, że wnioskodawca wykonywała stale i w pełnym wymiarze czasu pracę w warunkach szczególnych w okresie od dnia 21 maja 1979 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku, w wymiarze 19 lat, 7 miesięcy i 11 dni. Czynności wykonywane przez wnioskodawcę we wskazanym okresie odpowiadają rodzajowi pracy opisanemu w wykazie A, Dział XIV „Prace różne”, poz. 22 „Nadzór nad pracami wykonywanymi w przywieziennych zakładach pracy przez skazanych, tymczasowo aresztowanych i umieszczonych w ośrodkach przystosowania społecznego”, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., Nr 8, poz. 43). Prace te zostały również wymienione w akcie resortowym, tj. Zarządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 października 1983 roku w sprawie pracy wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu sprawiedliwości, wykazie A, dziale XIV „Prace różne”, pod poz. 22 „Nadzór nad pracami wykonywanymi w przywieziennych zakładach pracy przez skazanych, tymczasowo aresztowanych i umieszczonych w ośrodkach przystosowania społecznego”, i odpowiadają stanowisku kierownika oddziału – pkt 23 oraz innym stanowiskom,

jeżeli z zakresu obowiązków wynika, że z tytułu wykonywanej funkcji pracownik ma obowiązek codziennej pracy ze skazanymi, tymczasowo aresztowanymi i umieszczonymi w ośrodkach przystosowania społecznego – pkt 26.

Jak wynika z poczynionych ustaleń H. Ł. legitymuje się ogólnym stażem pracy wynoszącym ponad 25 lat, ukończył 60 lat życia, jako członek otwartego funduszu emerytalnego złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz pracował w warunkach szczególnych ponad wymagane 15 lat, tj. 19 lat, 7 miesięcy i 11 dni. Tym samym ubezpieczony spełnia wszelkie przesłanki do ustalenia mu prawa do emerytury od dnia 28 lipca 2014 roku, tj. od dnia złożenia wniosku o świadczenie emerytalne.

Od tego wyroku apelację wniósł organ rentowy – Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. zaskarżając wyrok w całości.

Wyrokowi zarzucał naruszenie przepisów prawa

– art.32 ust.2 i 4 w związku z art.184 ust.1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez jego błędne zastosowanie polegające na przyznaniu wnioskodawcy prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w warunkach szkodliwych w sytuacji, gdy pracy takiej do dnia 31 grudnia 1998 roku nie wykonywał przez okres co najmniej 15 lat stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze;

- art.233 kpc poprzez błędną ocenę zeznań świadków J. I. i S. H. oraz wnioskodawcy. Wnosił o zmianę wyroku i oddalenie odwołania ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji. Skarżący dowodził, że Sąd wadliwie przyjął, że wnioskodawca sprawował bezpośredni dozór nad skazanymi, podczas gdy te czynności wykonywali przede wszystkim mistrzowie i kierownicy zmian.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Sąd Apelacyjny nie stwierdza zarzucanego naruszenia przepisów prawa materialnego ani sprzeczności w ustaleniach faktycznych.

Sąd Apelacyjny nie stwierdza zarzucanego w apelacji naruszenia przepisów art.184 ust.1 i art.32 ust.1 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ani też przepisu § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Przepisy te znajdują zastosowanie w ustalonym stanie faktycznym i na ich podstawie słusznie Sąd Okręgowy przyjął, że wnioskodawca spełnił wymagane warunki do nabycia emerytury w niższym wieku emerytalnym.

Okoliczności te Sąd ustalił w oparciu o zebrany w toku postępowania materiał dowodowy, przede wszystkim o dokumenty z akt osobowych wnioskodawcy oraz zeznania świadków, którzy w sposób stanowczy i przekonujący potwierdzili, że w czasie zatrudnienia wnioskodawca wykonywał pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach przy sprawowaniu nadzoru nad skazanymi wykonującymi pracę. Sąd Okręgowy wnikliwie zgromadził materiał dowodowy i przeanalizował okoliczności podnoszone przez wnioskodawcę w odwołaniu a organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie.

Wbrew zarzutom apelacji Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i ocenił materiał dowodowy zgodnie z zasadami proceduralnymi, nie przekraczając granic określonych w art.233 § 1 KPC. W uzasadnieniu wyroku

Sąd odniósł się do wszystkich kwestii mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy i ocenił zasadność odwołania na podstawie powołanych przepisów z przytoczeniem ich treści i poglądów Sądu Najwyższego.

W konsekwencji należy podzielić ustalenia Sądu I instancji, że wnioskodawca w trakcie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) we W. od 21 maja 1979 roku do 31 grudnia 1998 roku na stanowiskach: głównego mechanika, kierownika zmiany, zastępcy kierownika działu produkcji i zastępcy szefa działu produkcji, świadczył pracę w szczególnych warunkach polegającą na nadzorze nad pracami wykonywanymi w przywieziennych zakładach pracy przez skazanych wymienioną w wykazie A rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku w dziale XIV punkt 22. Wskazać też trzeba, że w zarządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 października 1983 roku w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu sprawiedliwości (Dz.Urz. M.S. Nr 6, poz. 36) w załączniku A, zawierającym wykaz stanowisk pracy zaliczonych do prac w takich warunkach, wymienione są w dziale XIV pod poz. 22 stanowiska: kierownika zakładu (pkt 21), kierownika wydziału (pkt 22), kierownika oddziału (pkt 23) oraz w punkcie 26 inne stanowiska, jeżeli z zakresu obowiązków wynika, że z tytułu wykonywanej funkcji pracownik ma obowiązek codziennej pracy ze skazanymi, tymczasowo aresztowanymi i umieszczonymi w ośrodkach przystosowania społecznego. W okresie spornego zatrudnienia wnioskodawca zajmował wyżej wymienione stanowiska, natomiast w trakcie pracy na stanowisku głównego mechanika oraz kierownika działu sprawował bezpośredni nadzór nad pracami skazanych, o którym stanowi cytowany wyżej punkt 26. Przepisy resortowe, o których traktuje § 1 ust. 2 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku nie stanowią źródła prawa w rozumieniu art. 87 Konstytucji RP, a określenie stanowisk w tych aktach ma charakter informacyjny i techniczno-porządkujący. Mogą one więc być pomocne przy dokonywaniu wykładni oraz kwalifikacji stanowisk pracy określonych w załączniku do rozporządzenia (post. SN z dnia 22 marca 2012r., I UK 403/11. LEX nr 1214549, z dnia 14 lutego 2008 r.). Z faktu, że właściwy minister ustalił w podległych i nadzorowanych zakładach pracy, że dane stanowisko pracy jest stanowiskiem pracy w szczególnych warunkach może płynąć domniemanie faktyczne, że praca na tym stanowisku w istocie wykonywana była w takich warunkach i odwrotnie, brak konkretnego stanowiska pracy w takim wykazie może - w kontekście całokształtu ustaleń faktycznych - stanowić negatywną przesłankę dowodową. W rozpatrywanej sprawie zebrany materiał dowodowy potwierdził, że ubezpieczony pracował w warunkach szczególnych na stanowiskach objętych hipotezą punktu 22 działu XIV wykazu A załącznika do rozporządzenia RM z 7 lutego 1983 roku, enumeratywnie wymienionych w powołanym zarządzeniu Ministra Sprawiedliwości.

Sąd Apelacyjny w całej rozciągłości podziela zarówno ustalenia faktyczne, jak i wnioski prawnicze zawarte w motywach zaskarżonego wyroku. W tej sytuacji nie zachodzi potrzeba ich powtarzania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 22 kwietnia 1997 roku II UKN 61/97 – OSNAPiUS 1998/3/104, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 roku I PKN 339/98 – OSNAPiUS 1998/24/776). Podnieść należy dodatkowo, że skarżący argumentami przytoczonymi w apelacji w żaden sposób nie podważył zasadności stanowiska Sądu pierwszej instancji. Podnoszone w apelacji argumenty odnoszą się do oceny pracy wnioskodawcy jako osoby sprawującej dozór inżynieryjno-techniczny na wydziałach na których jako podstawowe wykonywane są prace w warunkach szczególnych (poz.24 działu XIV wykazu A), podczas gdy praca wnioskodawcy powinna być oceniana wyłącznie jako nadzór nad pracami wykonywanymi przez skazanych (poz.22 działu XIV wykazu A). Zaprezentowana w apelacji zawężająca interpretacja przepisów nie znajduje potwierdzenia w utrwalonym orzecznictwie sądów, w tym orzecznictwie Sądu Najwyższego w analogicznych sprawach.

W tej sytuacji Sąd Apelacyjny uznał, że zaskarżony wyrok w pełni odpowiada przepisom prawa, dlatego apelacja nie może być uwzględniona. Na marginesie należy jednakże zwrócić uwagę na wadliwość sentencji Sądu Okręgowego, który ustalając prawo do emerytury nazwał to świadczenie „emerytura z tytułu pracy w warunkach szkodliwych”. Jest to pojęcie nieznane ustawie, ale ta okoliczność nie ma znaczenia dla oceny zasadności rozstrzygnięcia, ponieważ z treści uzasadnienia Sądu wynika, że zastosował właściwe przepisy prawa materialnego regulujące zasady przyznawania świadczeń w obniżonym wieku emerytalnym.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny na podstawie art.385 KPC orzekł, jak w sentencji.

Orzeczenie o kosztach Sąd Apelacyjny oparł na przepisach art.98 KPC oraz § 12 ust.2 i § 13 ust.1 pkt.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz.1348).